

SAKSHANDSAMAR
Ole Søe Eriksen, Cecilie Askhaven,
Ingunn Holm

VÅR REF.
20/11026-24

VÅR DATO
14.03.2024

postmottak@ra.no
www.riksantikvaren.no

DYKKAR REF.

DYKKAR DATO

Fjord kommune
Postboks 144
6211 VALLDAL

Verdsarv - Raudbergvika landbasert oppdrett, Fjord kommune - Områderegulering - Motsegn

Riksantikvaren syner til brev frå Møre og Romsdal fylkeskommune, motteke 2. februar 2024, dagsett 29. januar, om ovanfor nemnde sak. Riksantikvaren har fått saka sendt over frå Møre og Romsdal fylkeskommune for vurdering av motsegn på sjølvstendig grunnlag, i samsvar med underrettingsplikta innan kulturmiljøforvaltinga, jf. § 7 i *Forskrift om fastsetting av myndighet mv. etter kulturminneloven*. Me syner også til brev frå Fjord kommune, dagsett 7.2.2024, med frist for Riksantikvaren si vurdering til 14. mars 2024.

- Planområdet for oppdrettsanlegg i Raudbergvika ligg delvis innafor verdsarvområdet Vestnorsk fjordlandskap, som omfattar Geirangerfjorden i Møre og Romsdal og Nærøyfjorden i Vestland. Dei to fjordsistema syner heilt unik og eksepsjonell venleik, med ei lang rekke særegne naturfenomen, geologiske prosessar og artar på land og i vatn. Fjordane er typelokalitetar for fjordlandskap i verda. Dei skil seg frå andre fjordar gjennom sin unike geologi og klima. Spora etter menneskeleg aktivitet i områda har skapt eit særprega kulturlandskap med viktige kulturminne og -miljø.
- Som statspart til verdsarvkonvensjonen har Noreg forplikta seg til å ivaretake verdsarvstadene sin framifrå universelle verdi.
- Det planlagde tiltaket medfører storskala industriell aktivitet i innfallsporten til eit fjordlandskap som blei innskrive på verdsarvlista grunna intaktheit og urørtheit.
- Anlegget vil vere betydeleg større enn då den tidlegare olivindrifta og relatert infrastruktur og anlegg i 2004 vart vurdert som uforeinleg med verdsarv og difor heldt utanfor avgrensinga. Då Vestnorsk fjordlandskap vart skrive inn på verdsarvlista var det ei føresetnad at det eksisterande gruveområdet skulle restaurerast.
- Konsekvensutgreiinga for verdsarv syner betydeleg miljøskade når det gjeld landskap, geologiske prosessar, geologisk mangfold og geotopar, marint naturmangfold, kulturmiljø og kulturminne. Det er påpeikt verknader i både anleggsfase (10 år) og driftsfase.
- Planane for eit landbasert oppdrettsanlegg i Raudbergvika er i konflikt med verdsarvverdiane. Riksantikvaren reiser motsegn til områderegulering for Raudbergvika.

Riksantikvaren var på synfaring til området 28.februar 2024.

Planforslaget

Områdereguleringa skal legge til rette for utbygging av landbasert oppdrettsanlegg i Raudbergvika med tilhøyrande støttefunksjonar i form av administrasjonsbygg, mannskapsbygg, fôrlager, oksygenlagertankar, biogassanlegg, straumforsyningsanlegg, kaier og transportareal, i tillegg til berganlegget for lakseoppdrett. Hovuddelen av akvakulturanlegget er planlagd inne i fjellet, med utsprenging av fjellhallar på Raudbergvika-sida. Frå Eidsdal skal det etablerast tilkomstveg gjennom tunnel for transport på 6-7 km gjennom fjellet.

Det er ei betydeleg mengde dokument og utgreiingar som følgjer saka. Riksantikvaren har fått bistand frå Fjord kommune som har oversendt dei sist oppdaterte dokumenta. Desse omfattar mellom anna ulike rapportar, plankart, situasjonsplanar, illustrasjonar, planomtale sist revidert 19. november 2023, revidert samfunnsanalyse (Menon, juni 2022), konsekvensutgreiing (Nordplan, april 2023) og konsekvensutgreiing for verdsarv (COWI, september 2023). Viktig i saka er også dei dokumenta og breva som har kome frå dei internasjonale organa knytt til verdsarv som Unesco og IUCN.

Planområdet dekkjer delar av Geiranger-Herdalen landskapsvernområde og verdsarvområdet Vestnorsk fjordlandskap. Fjellhallane på Raudbergvika-sida og tunellen til Eidsdal er planlagde innafor verdsarvområdet, medan ulike funksjonar er planlagde i dagen i Raudbergvika, ved grensa til verdsarvområdet. Dette området blei halde utanfor grensa for verneområda og verdsarven på innskrivingstidspunktet i 2005, grunna utvinning av olivin. Utvinninga vart avslutta i 2012. Området er rydda og gruvegangar stengde, men ikkje tilbakeført til naturtilstand slik Unesco føresette i samband med innskrivinga. Selskapet World Heritage Salmon kjøpte dei nedlagde gruvene i 2020.

Kva seier utgreiingane?

Utgreiingane syner at tiltaka kan føre til svært positive endringar knytt til lokalsamfunn og samfunnsverknader. Samstundes peikast det på betydeleg miljøskade når det gjeld landskap, geologiske prosessar, geologisk mangfold og geotopar, marint naturmangfold, kulturmiljø og kulturminne. Det er påpeikt verknader i både anleggsfase (første byggjetrinn fire år, samla anleggsfase 10 år) og driftsfase. Riksantikvaren registrerer at fleire utgreiingstema har til dels stor uvisse knytt til seg, og at det er faglege usemjer knytt til enkelte tema.

Anlegget er planlagd med ein produksjon på 100 000 tonn laks per år ved full kapasitet. I 2022 blei det samla i heile Noreg produsert om lag 1,5 millionar tonn laks. Totalt skal det sprengast ut 5,5 millionar kubikkmeter faste massar (naturleg tilstand/PFM), som i transport-tilstand (ULM) svarar til 10 millionar kubikkmeter (alle tal frå *Planomtale Områdeplan for Raudbergvika landbaserte oppdrettsanlegg* (sist revidert 19. oktober 2023). Av dette reknast 9,1 millionar kubikkmeter som overskotsmasse. Til jamføring

erfarer vi at det i samband med den nye 4,9 km lange Indreidstunellen på fv. 63 vart planlagd uttak av 330 000 kubikkmeter faste massar (PFM).

Riksantikvaren har òg merka seg at Statsforvaltaren i Møre og Romsdal sine erfaringstal viser at eit samla nitrogenutslepp til Storfjorden kan kome til å ligge på mellom 3200 og 4500 tonn årleg ved full kapasitet. Berekna totale utslepp frå heile anlegget er 4169 tonn (Dokumentasjonsvedlegg frå Rådgivende Biologer AS, rapport 3299 (2021)). Gjennomsnittleg produserer kvar enkelt av oss om lag 4,4 kg nitrogen årleg (NIVA). Heilt teoretisk kan altså samla nitrogenutslepp jamførast med utsleppa frå oppimot ein million menneske. Desse tala og jamføringane syner at tiltaket er svært stort og omfattande.

Riksantikvaren sin motsegnskompetanse

Riksantikvaren har ansvar for kulturmiljø og landskap, og reiser motsegn i saker som vi får sendt over for vurdering av motsegn på sjølvstendig grunnlag, i samsvar med underrettingsplikta innan kulturmiljøforvaltinga, jf. § 7 i *Forskrift om fastsetting av myndighet mv. etter kulturminneloven*. Riksantikvaren har eit særskild ansvar for verdsarv, stadfesta i instruks, med koordineringsansvar for oppfølginga av statsparten sine plikter etter verdsarvkonvensjonen på direktoratsnivå. Dette ansvaret gjeld også for Vestnorsk fjordlandskap.

Landskapet og verdsarven

Eit område på verdsarvlista må ha natur- og/eller kulturkvalitetar som har "Outstanding Universal Value", på norsk framifrå universell verdi (FUV). Eitt eller fleire verdikriterium må tilfredsstilla, området må møte krava til integritet (heilheit og intaktheit) og ha langsiktig vern og god forvalting. Dette skildrast nærmare i ei erklæring om framifrå universell verdi som er vedtatt av Unescos verdsarvkomité.

Vestnorsk fjordlandskap, med Geirangerfjordområdet og Nærøyfjorden blei innskrive på verdsarvlista i 2005. Fjordlandskapet er eit av berre 266 område internasjonalt innskrive på verdsarvlista med naturverdiar, og det einaste norske naturområdet på lista. Det er innskrive under kriterium (vii) "omfatte eineståande naturfenomen eller område med eksepsjonelt vakker natur og estetisk verdi", og kriterium (viii) "vere framifrå eksempel som representerer viktige fasar av jordas historie, medrekna vitnesbyrd om den biologiske evolusjonen, viktige pågåande geologiske prosessar som formar landskapet, eller viktige geomorfologiske eller fysiografiske element".

Dei to fjordsystema syner heilt unik og eksepsjonell venleik, med ei lang rekke særegne naturfenomen, geologiske prosessar og artar på land og i vatn. Fjordane er blant verdas lengste og djupaste, og er såkalla typelokalitetar for fjordlandskap i verda. Dei skil seg frå andre fjordar gjennom sin unike geologi og klima. Spora etter menneskeleg aktivitet i områda har skapt eit særprega kulturlandskap med viktige kulturminne og -miljø.

Desse to fjordområda blei valde ut blant dei om lag 200 fjordane på vestkysten av Noreg, då dei var klart minst påverka av menneskelege inngrep og aktivitet i industriell skala, og i svært høg grad intakte. Grensa for områda blei satt slik at ein skilde område med industriell verksemeld blei halde utanfor verneområda og verdsarven. Det er påpeikt i erklæringa om integritet at områda med industriell verksemeld, inkludert aktiviteten knytt til peridotitt/olivin utafor Geirangerfjordområdet, skal restaurerast når aktiviteten stoppar. I erklæringa om vern og forvalting blei det vidare uttrykt bekymring for slik aktivitet. Riksantikvaren noterer seg at den tidlegare aktiviteten i Raudbergvika har funne stad utanfor grensa for verdsarven (jf. kart/illustrasjonar i konsekvensutgreiing og planomtale). Integriteten til området er såleis intakt og har så langt ikkje vorte utfordra.

Landskapsvernombådet

Verdsarvområdet er samanfallande med landskapsvernombådet for Geiranger-Herdalen. Verneforskrifta (8. oktober 2004) utgjer grunnlaget for det langsiktige vernet, som skal sikrast gjennom forvaltingsplan. Forskrifta oppgjer at føremåla med etablering av landskapsvernombådet er å:

- Ta vare på eit særprega og vakkert fjord- og fjellandskap med eit rikt og variert plante- og dyreliv.
- Ta vare på viktige kulturlandskap der fjordgardar, setermiljø og kulturminne utgjer ein vesentleg del av landskapet sin eigenart.
- Ta vare på geologiske førekomstar og landskapsformer

Riksantikvaren merkar seg at verneføreseggnene slår fast at området "skal vernast mot inngrep som vesentleg kan endre eller verke inn på landskapet sin art eller karakter. Med dei unntaka som følgjer av forskrifta pkt. 1.2 og 1.3 er det forbod mot inngrep som [...]bergverksdrift, [...]sprenging og boring, bryting av steinar, mineral og fossil, [...]. Opplistinga er ikkje uttømmande."

Vidare merkar me oss at forvaltningsstyresmakta etter søknad kan gje løyve til "prøveboring og etablering av naudsynne luftesjakter i samband med underjordisk bergverksdrift med uttaksstad utanfor verneområdet". Vidare seier § 3, 6.1 at forureinande utslepp er forbode.

Verneområdestyret for Geiranger/Herdalen landskapsvernombåde har gjeve dispensasjon frå verneforskriftene. Statsforvaltaren i Møre og Romsdal har påklaga dispensasjonen, som ligg i Miljødirektoratet for endeleig avgjerd.

Kulturhistorisk landskap av nasjonal interesse

Innløpet til Sunnylvsfjorden ligg utanfor verdsarvområdet, men området har likevel betydelege landskapsverdiar. Landskapet er prega av høgreiste fjellrekker som vekslar med slake lier, og som vert gjennombora av det djupe og reine fjordløpet inn mot

Hellesylt og Geiranger. På begge sider av fjordløpet ligg gardsbruk og grøne børar; nokre på landtunger heilt nede ved sjøen, andre på berghyller høgare oppe. Landskapet syner tydeleg korleis menneska har klart å tilpasse seg under svært marginale tilhøve, med brei ressursutnytting frå fjord og fjell, frå dyrkajord og frå utmark.

Den nasjonale og internasjonale interessa knyter seg både til det særprega fjordsystemet, og til kulturlandskapet med fjord- og hyllegardane. Dette er eit landskap med stor tidsdjupne, frå førhistorisk tid og fram mot vår tid. Fjorden som ferdsleåre har lagt grunnlaget for dette og har også gjennom meir enn hundre år vore ein magnet for tilreisande frå fjern og nær. Både tyske keisarar og britiske turistar la fjordcruisa sine hit, og gjorde sitt til at området tidleg vart eit kjent turistmål.

Verknader av tiltaket

Fjordmunninga ved Raudbergvika er innfallsport til verdsarvområdet for alle som kjem fjordvegen. For biltilkomst er Eidsdal sentrum ein av innfallsportane. Det er ingen tvil om at reguleringsplanen har svært mykje å seie for verdsarvområdet. Samla verknad for verdsarv er sett til betydeleg miljøskade i COWI sin rapport om konsekvensane for verdsarven av den planlagde utbygginga.

Det planlagde tiltaket medfører storskala industriell aktivitet i innfallsporten til eit fjordlandskap som blei innskrive på verdsarvlista grunna intaktheit og urørtheit. Konsekvensutgreiinga for verdsarv syner betydeleg miljøskade for landskapet jamført med o-alternativet, som er restaurering av området. Tiltaket vil gje arealbeslag, infrastruktur, installasjonar og bygningar i Raudbergvika, auka trafikk av køyretøy, maskinar, båtar og folk, støy og lys med meir. Anlegget skal vidare sikrast med fanggjerde og utreinsking av fjellsidene. Saman med plastring, heving av terren, utretting av strandlinje, etablering av nye kaiar med meir vil dette kunne påverke landskapets art og karakter i verdsarvområdet. Anlegget vil vere betydeleg større enn då den tidlegare olivindrifta og relatert infrastruktur og anlegg i 2004 vart vurdert som uforeinleg med verdsarvens framifrå universelle verdi og difor halde utanfor avgrensinga.

Det er planlagd ei trinnvis utbygging, med løpande miljøovervaking som krav for vidare utbygging. Dei omfattande, fysiske inngrepa i området sin geologi er irreversible, og konsekvensutgreiinga syner betydeleg miljøskade knytt til både geologiske prosessar og geologisk mangfold og geotopar.

Vidare er eit naturlandskap avhengig av intakte økosystem og biologisk mangfold. Det marine naturmangfaldet inngår i fjordlandskapet si framifrå universelle verdi, og konsekvensutgreiinga peiker på betydeleg miljøskade frå tiltaket. Vidare stadfestar utgreiinga fare for å endre vasskvalitet og vasstilstand negativt. Tiltaket kan føre til betydeleg miljøskade på vassmiljø og vasstilstand, og Statsforvaltaren påpeiker at det

kan ta lang tid før effektane av slik miljøskade er tydelege. Restaurering av sjøområda, i tilfelle miljøovervakinga syner konflikt med verdsarven, kan potensielt ha ein svært lang tidshorisont, jamfør erfaringar frå til dømes Oslofjorden og område i Noreg med raud status/uakseptabel miljøsituasjon i trafikklyssystemet for havbruk. Slik reversibilitet er ikkje skildra i planforslaget. Me vurderer òg at pågåande og framtidige klimaendringar kan auka risiko og uvisse ytterlegare.

Riksantikvaren ser også at det er påvist betydeleg miljøskade knytt til tema kulturmiljø og kulturminne, særleg knytt til ein lokalitet i Eidsdal.

Modellbilete, henta frå plandokumenta, som syner ei oversikt over tiltaket slik det kan bli sjåande ut.

Det faglegerådet frå fylkeskommunen

Administrasjonen i fylkeskommunen vurderer at tiltaket er i konflikt med verdsarvstatusen, og at etablering av eit slikt omfattande anlegg vil sette verdsarvstatusen på spel. På bakgrunn av dei internasjonale forpliktingane var rådet til administrasjonen i fylkeskommunen å stå fast på motsegna.

Unesco si vurdering av saka

Det har vore omfattande dialog mellom Noreg, Unesco og IUCN i denne saka. Unesco har i brev frå 6. november 2023 til Noregs permanente delegasjon til Unesco i Paris varsla at dei er bekymra for utviklinga og at dei vil haldast orientert vidare. IUCN (Verdas naturvernunion), Unesco sitt rådgjevande organ, har vore på rådgjevande synfaring i 2021, og kome med tilrådingar for utviklinga av verdsarvområdet som heilskap og for oppdrettsanlegget i 2022. Dei har òg vurdert konsekvensutgreiinga for verdsarven frå Cowi og konsekvensane slik dei er presenterte i denne.

Deira konklusjon er at tiltaket ikkje samsvarer med å bevare området sin framifrå universelle verdi (FUV). Dei seier at tiltaket vil påverke begge kriteria som verdsarven er skreve inn på i både anleggs- og driftsfase, og er bekymra for mellom anna landskapsverdiane, vasskvalitet og livet i sjøen innafor verdsarven. Dei stadfestar at dei geologiske verdiane også består av berggrunn og prosessane som går føre seg i berget. Dei seier at uttak av stein under overflata er å betrakta som det motsette av å beskytte geologiske forekomstar. Tilstrekkeleg vern er ei føresetnad for innskriving på verdsarvlista, og Unesco og IUCN har lagt verneforskrifta som vart vedteken året før innskrivinga til grunn for deira vurderingar. Dei minner også om at dei meiner at gruveområdet i Raudbergvika bør bli rydda og restaurert tilbake, slik konsesjonen legg opp til.

IUCN rår til utarbeiding av ein strategisk miljøkonsekvensanalyse for heile Vestnorsk fjordlandskap, og ei felles forvaltingsplan for begge delområda. Unesco oppmodar tilsvarande Noreg til å gjere ein grundig, strategisk miljøkonsekvensanalyse som tar opp i seg samla verknad for verdsarvens framifrå universelle verdi frå dei mange ulike pressfaktorane, eksisterande og planlagde. Riksantikvaren og Miljødirektoratet har fremja forslag om at fylkeskommunane og kommunane kan følgje opp dette gjennom ein regional plan.

Klima- og miljødepartementet har i sitt brev 7. desember 2023 bede om at Unesco sine konklusjonar og anbefalingar vert lagt til grunn for vurderingar i saka.

Riksantikvaren si vurdering av saka

Verdsarven Vestnorsk fjordlandskap er sårbar for større tiltak, og dei to delområda må sjåast heilskapleg og i samanheng. Det er summen av alle verdiane og dei attributtane som er definerte gjennom innskrivinga på verdsarvlista i dei to delområda som samla gjer Vestnorsk fjordlandskap framifrå universell verdi.

Verdsarven er under aukande press med ei rekke nye tiltak som er foreslått i dei to delområda, pågåande industriell verksemd, svært stor turisme men også demografiske utfordringar i lokalsamfunna. Det er mange omsyn som må vegast mot kvarandre for å ta i vare behova for både vern, utvikling og berekraftig bruk av områda. Riksantikvaren har, saman med Miljødirektoratet, Statsforvaltaren og fylkeskommunane, gjeve uttrykk for stor bekymring for dei samla verknadene av ulike pågåande og planlagde tiltak. Desse kan både kvar for seg og samla truge verdiane og integriteten til verdsarven. Riksantikvaren meiner difor at områdeplan for Raudbergvika landbaserte oppdrettsanlegg bør sjåast i samband med annan aktivitet og nye, planlagde tiltak i dei to delområda og tolegrensa for verdsarven samla sett.

I *Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023-2027* står det at:

"Regional og kommunal planlegging er viktig både for å ta vare på natur og for å legge til rette for bærekraftig verdiskaping basert på natur- og kulturressursene. Helhetlig og langsigktig planlegging er nødvendig for å unngå negativ påvirkning på naturmangfoldet og friluftslivsinteresser fra bitvis nedbygging og for å ivareta kulturmiljøet. Det er viktig at verdensarvverdiene ivaretas i henhold til forpliktelsene i verdensarvkvensjonen, og at hensynet til verdensarvverdiene sikres gjennom helhetlig samfunns- og arealplanlegging."

Me har tilrådd at det utarbeidast ein regional plan med ein strategisk miljøkonsekvensanalyse for heile Vestnorsk fjordlandskap, og meiner det er uheldig at slike store tiltak ikkje vurderast opp mot samla verknad og tolegrensa for heile verdsarven. Beste praksis tilseier at det må gjerast krevjande vurderingar og verdival knytt til areal- og ressursbruk.

For dette tiltaket isolert ser me at samla verknad for verdsarv er satt til betydeleg miljøskade i fagrapporten med konsekvensutgreiing for verdsarven, og at det er uvisse, risiko og fagleg usemjø knytt til fleire tema. Det er høgt ambisjonsnivå for verdsarven i Noreg, stadene skal vere fyrtårn for beste praksis innafor natur- og kulturforvalting, og områda skal ivaretakast på beste måte for nålevande og framtidige generasjonar. Verdsarvkvensjonen er ratifisert av 195 statar, som saman skal syte for at dei 1199 stadene på lista som verdssamfunnet har vedteke at har framifrå universell verdi, blir ivareteke for framtida.

Retningslinene for gjennomføring av verdsarvkvensjonen (2023) gjev tydelege retningsliner for korleis endringar og utvikling i og rundt verdsarvområde skal handterast. Prinsipp for rekkefølgje er veklagd, og gode kunnskapsgrunnlag er ei føresetnad før moglege tiltak vurderast nærare. Vedtak kan berre fattast med bakgrunn i tilstrekkeleg kunnskap om verknader på eit verdsarvområde si framifrå universelle verdi. Negative verknader og svekking av verdiane som ligg til grunn for verdsarven skal ikkje tillatast, ein skal kartlegge alternativ, og fremje avbøtande tiltak for å ikkje truga verdsarven.

Beste praksis tilseier ei sterk tolking av føre var-prinsippet i verdsarvområda våre. Verdiane og attributtane som utgjer framifrå universell verdi har høgste verdikategorisering i metodane for konsekvensutgreiing, og uvisse rundt verknader skal tolkast som negativ verknad. Risiko og uvisse skal reduserast maksimalt.

Metode for konsekvensutgreiing i verdsarvområde har krav til vurderingar av alternativ. Riksantikvaren meiner at ein bør sjå på både alternative lokaliseringar, teknologi og alternative tiltak med lågare konfliktgrad som samstundes også kan bidra til samfunnsutvikling utan at det medfører skade på verdsarv og betydeleg uvisse og risiko. Vi kan ikkje sjå at dette er gjort i planarbeidet.

Riksantikvaren viser også til dei internasjonale no-go-forpliktingane knytt til verdsarven i denne saka. Ei lang rekke internasjonale aktørar, inkludert fleire norske, støttar opp om å fremje berekraftig verksamheit og investeringar, og har forplikta seg til å avstå frå ulike aktivitetar i verdsarvområda. Det er semje om at visse typar inngrep ikkje er foreinlege med verdsarvstatus, til dømes steinbrot, gruvedrift, olje-/ gassleiting og utvinning samt konstruksjon av store dammar.

Utsleppsløyve for tiltaket skal avklarast under anna lovverk seinare i prosessen. Riksantikvaren meiner likevel at dei potensielle konsekvensane er så store at dette bør tas omsyn til tidleg i prosessen.

Riksantikvaren står oss på dokumentasjonen i saka og IUCN sine ekspertvurderingar. Vi meiner at den klåre frårådinga frå IUCN bør vege tungt. Det er svært viktig å følgje dei internasjonale forpliktingane som Noreg har tatt på seg gjennom innskrivinga av Vestnorsk fjordlandskap på verdsarvlista.

Konklusjon

Riksantikvaren reiser motsegn i saka. Tiltaket er i konflikt med verdsarvverdiane. Verknadane for verdsarven vil bli betydelege, og er i strid med dei internasjonale forpliktinga som ligg i verdsarvstatusen.

Det er også mykje uvisse knytt til sentrale delar av saka, som utslepp til verdsarvfjorden Sunnylvsfjorden og korleis overskotsmasse frå utsprenging av fjellhallane for oppdrett skal handsamast.

Helsing

Hanna Geiran

Linda Veiby
avdelingsdirektør

Brevet er elektronisk godkjend

Kopi til: Statsforvaltaren / Statsforvateren i Møre og Romsdal, Postboks 2520, 6404 Molde/ Møre og Romsdal fylkeskommune, Fylkeshuset, Postboks 2500, 6404 MOLDE